

CZU [730.023(498):821.135.1.09(092) Eminescu M.]

BUSTUL LUI MIHAI EMINESCU DE LA BOTOȘANI

THE BUST OF MIHAI EMINESCU IN BOTOȘANI

Radu MOȚOC

Abstract: *This study presents the first bust created in memory of Mihai Eminescu following the poet's death, inaugurated one year later in front of the Marchian School in Botoșani. The sculpture, by Ioan Georgescu, was cast in bronze in Paris and funded through a public subscription initiated by students from Bucharest and Iași, at the suggestion of Corneliu Botez from Botoșani. The monumental ensemble, mounted on a white marble pedestal with a dedication to the poet, represents one of the earliest and most significant student-led commemorative initiatives in Romanian cultural history.*

Keywords: *Mihai Eminescu, busts in Romania, history of monuments*

Acest bust este interesant și prin faptul că a fost primul realizat după decesul lui Mihai Eminescu.

Fig. 1

Bustul lui Mihai Eminescu din fața
Școlii Marchian
din Botoșani

La un an de la moartea poetului, în fața școlii Marchian din Botoșani, a fost amplasat un bust, sculptat de Ioan Georgescu, cu fonduri strânse prin colectă publică, prin grija studenților din București și Iași. Bustul este din bronz și a fost turnat la Paris. A fost dezvelit la 10 septembrie 1890, cu prilejul Congresului Național Studențesc, ținut la Botoșani în perioada 5-10 septembrie 1890. La acest eveniment au participat cu anumite cuvântări: V. A. Urechia, B. Șt. Delavrancea, C. Esarcu, T. Bacaloglu etc.

Propunerea realizării acestui bust a venit din partea studentului botoșănean Corneliu Botez, la un congres studențesc de la Ploiești din 1889. Pe suportul în trei trepte, executat din marmură albă, s-a inscripționat: „**Poetului Mihai Eminescu 1850-1889. Studenții universitari români din București-Iași. Omagiu și admirațiune**”¹.

Prietenul lui Eminescu, Ioniță Bădescu, a ținut un discurs din partea botoșănenilor, din care menționăm un fragment: „Chipul lui Eminescu nu este și nu va rămâne numai un semn veșnic al admirației și iubirii cetății noastre pentru geniul și memoria marelui cugetător, ci e menit în același timp a transmite în viitor și a perpetua omagiul recunoștinței noastre pentru entuziasta junime studioasă, care i-a adus și i-a dăruit această comoară nesecată de mari și duioase impresii și amintiri; căci, onorată adunare, Eminescu, înainte de a fi poetul întregii românimi, este și va rămâne cel mai

¹ Inginer, Galați, România, motoc.radu@yahoo.com

mare fiu al Botoșanilor”².

Studentul Dumitrescu de la Universitatea din București a luat cuvântul și în numele studenților universitari și a oferit primarului din Botoșani, spre păstrare, bustul marelui poet fiu al orașului Botoșani. Au fost depuse la picioarele pedestalului mai multe coroane.

Fig. 2 Bustul lui Eminescu din fața Teatrului din Botoșani

La temelia pedestalului pe care se află bustul a fost pus un pergament, cuprinzând numele membrilor comitetului de inițiativă, al autorului bustului și data dezvelirii.

Seara, primăria orașului Botoșani a oferit celor 500 de studenți un banchet în sala cazărării militare din Botoșani³.

În anul 1932, bustul a fost mutat în parcul „Mihai Eminescu” din Botoșani și pe soclu sunt reproduse versurile:

*„Vremea trece, vremea vine,
Toate-s vechi și nouă toate;
Ce e rău și ce e bine
Tu te-ntreabă și socoate;
Nu spera și nu ai teamă,
De te-ndeamnă, de te cheamă,
Tu rămâi la toate rece”⁴.*

La Botoșani, Biserica *Uspenia*, ctitorită în 1552 de Elena Rareș, soția domnitorului Petru Rareș, a oficiat taina sfântului botez pentru Mihai Eminescu. În curtea bisericii a fost instalată o statuie a lui Mihai Eminescu, sculptată de Dumitru Gugoasă.

² Nicolae Iosub, redactor la revista *Luceafărul*, *Bustul lui M. Eminescu de la Botoșani*, pag. 1

³ Ibidem, pag. 2

⁴ Iosif E. Naghiu, *Prima statuie a lui Eminescu*, *Convorbiri Literare* ianuarie 1941, p. 125

Fig. 3
Statuia lui Mihai Eminescu
din curtea Bisericii Uspenia

Tot la Botoșani, pentru un omagiu adus marelui poet național Mihai Eminescu, s-a instalat un bust în fața Teatrului *Mihai Eminescu*, realizat din bronz și dezvelit în anul 1973. Bustul este înconjurat de o mică grădină, amenajată pentru a oferi un spațiu de contemplare și reculegere.

O poveste interesantă o constituie și bustul lui Eminescu din anul 1930 de la Cernăuți. Lucrarea a fost realizată de R.P.Hette și soclul de către Carol Moscaliuc.

Monumentul a fost dezvelit în parcul *Arboroasa* din fața Catedralei. În urma ultimului din 26 iunie 1940, statul român retrage de pe teritoriile ce urmau să fie cedate toate bunurile artistice. Printre ele și bustul, care îl reprezenta pe Mihai Eminescu.

În septembrie 1940 bustul ajunge la București, unde este predat Muzeului de Artă Națională.

În timpul războiului și trei decenii după, bustul lui Eminescu dispare din acest muzeu. În anul 1984 este găsit în holul școlii „Mihai Eminescu” din Botoșani.

Bustul a rămas la Botoșani și pe 15 septembrie 1987 a fost redezvelit în fața Colegiului Național *Mihai Eminescu*.

În municipiul Botoșani a început amenajarea unui traseu turistic inedit dedicat lui Mihai Eminescu.

Proiectul include și amplasarea de statui în mărimea naturală a poetului și iubitei sale Veronica Micle.

Fig. 4 Statuia Veronicăi Micle și M. Eminescu din parcul Municipiului Botoșani

Proiectul conceput de România și Republica Moldova este intitulat „*Eminescu: o cultură, o rută, în zona transfrontalieră Botoșani-Bălți*” și a fost lansat în anul 2022.

Una dintre componente este amenajarea unor statui în Parcul *Mihai Eminescu* din Botoșani.

Un obiectiv important este un grup statuar, în mărime naturală, care o înfățișează pe Veronica Micle alături de Mihai Eminescu, în apropierea lacului din parc, precum și o statuie a lui Eminescu, pe o bancă, în fața foișorului din parc.

Aici era locul preferat de plimbare și meditație al poetului. În anul 1887, Veronica Micle a venit să-l vadă pe Eminescu și a stat 12 zile la Botoșani, unde s-a plimbat cu poetul prin acest parc⁵.

Este demn de remarcat și de admirat cum au acționat botoșănenii, când a fost vorba de punerea în valoare a poetului național Mihai Eminescu.

7 mai 2025

⁵ Nicolae Iosub, pag. 1